

Suvestinė redakcija nuo 2019-05-01

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2003, Nr. [124-5667](#), i. k. 103106ANUTA0003-116

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

N U T A R I M A S **DĖL ATSKIRŲ ENERGIJOS IR KURO RŪŠIŲ SAŃAUDŲ NORMATYVŲ BŪSTUI** **ŠILDYTI IR KARŠTAM VANDENIUI RUOŠTI NUSTATYMO BEI TAIKYMO** **METODIKOS PATVIRTINIMO**

2003 m. gruodžio 22 d. Nr. O3-116
Vilnius

Pakeistas teisės akto pavadinimas:

Nr. [O3E-329](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-16, i. k. 2018-16263

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos pinigines socialines paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo 12 straipsnio 3 dalimi, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nutaria:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [O3E-329](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-16, i. k. 2018-16263

1. Patvirtinti Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti nustatymo bei taikymo metodiką (pridedama).

Punkto pakeitimai:

Nr. [O3E-329](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-16, i. k. 2018-16263

2. Įsigaliojus šiai metodikai, pripažinti netekusiu galios Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 1999 m. birželio 30 d. nutarimą Nr. 30 „Dėl kompensuojamo normatyvinio energijos kiekio bendrojo (naudingojo) ploto vienam kvadratiniam metrui šildyti“ (Informaciniai pranešimai, 1999, Nr. [26-4](#)).

PIRMININKAS

VIDMANTAS JANKAUSKAS

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos
2003 m. gruodžio 22 d. nutarimu Nr. O3-116
(Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
komisijos 2018 m. spalio 16 d. nutarimo
Nr. O3E-329 redakcija)

**ATSKIRŲ ENERGIJOS IR KURO RŪŠIŲ SAŃAUDŲ NORMATYVŲ BŪSTUI ŠILDYTI
IR KARŠTAM VANDENIUI RUOŠTI NUSTATYMO BEI TAIKYMO METODIKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti nustatymo bei taikymo metodika (toliau – Metodika) reglamentuoja energijos ir kuro sąnaudų normatyvų būstui šildyti, geriamojo vandens vienam kubiniam metrui pašildyti iki higienos normomis nustatytos temperatūros bei karšto vandens temperatūrai (cirkuliacijai) palaikyti nustatymą.

2. Pagal Metodiką nustatyti normatyvai gali būti taikomi būsto šildymo ir karšto vandens išlaidų kompensacijoms skaičiuoti, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatyme, taip pat pagal Komisijos rekomenduojamus ar su Komisija suderintus šilumos paskirstymo metodus skirstant pastate suvartotą šilumą.

3. Energijos ir (ar) kuro sąnaudos būstui šildyti, kurios gali būti kompensuojamos, neturi viršyti pagal Metodikos 6.2 ir (ar) 9.2 papunkčius nustatytų maksimalių energijos ir (ar) kuro sąnaudų būstui šildyti normatyvų dydžių.

**II SKYRIUS
NUORODOS IR SAŃVOKOS**

4. Metodikoje pateikiamos nuorodos į šiuos teisės aktus:

4.1. Respublikinės statybos normos RSN 143-92 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“, patvirtintos Lietuvos Respublikos statybos ir urbanistikos ministerijos 1992 m. (toliau – RSN 143-92);

4.2. Statybos techninis reglamentas STR 2.05.01:1999 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“, patvirtintas aplinkos ministro 1999 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 117 „Dėl Statybos techninių reglamentų patvirtinimo“ (toliau – STR 2.05.01:1999);

4.3. Statybos techninis reglamentas STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“, patvirtintas aplinkos ministro 2005 m. kovo 18 d. nutarimu Nr. D1-156 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.05.01:2005 „Pastatų atitvarų šiluminė technika“ patvirtinimo“ (toliau – STR 2.05.01:2005).

5. Metodikoje vartojamos sąvokos atitinka šiuose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas:

5.1. Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymas;

5.2. Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymas;

5.3. Šilumos paskirstymo vartotojams metodų rengimo ir taikymo taisyklės, patvirtintos Komisijos 2004 m. lapkričio 11 d. nutarimu Nr. O3-121 „Dėl Šilumos paskirstymo vartotojams metodų rengimo ir taikymo taisyklių patvirtinimo“;

5.4. Statybos techninis reglamentas STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m.

lapkričio 11 d. įsakymu Nr. D1-754 „Dėl Statybos techninio reglamento STR 2.01.02:2016 „Pastatų energinio naudingumo projektavimas ir sertifikavimas“ patvirtinimo.

III SKYRIUS ENERGIJOS SAŃAUDŲ NORMATYVŲ NUSTATYMAS

6. Energijos sąnaudų būstui šildyti per mėn. normatyvas nustatomas:

6.1. vidutinis ($q_{\check{S}Fvid}$):

$$q_{\check{S}Fvid} = q_{\check{S}0vid} \cdot \frac{DL \cdot H}{548 \cdot 2,5}, kWh/m^2; \quad (1)$$

čia:

$q_{\check{S}0vid}$ – vidutinis energijos sąnaudų būstui šildyti normatyvas, kWh/m², esant standartinėms sąlygoms, nustatytas pagal Metodikos 1 priedo 1 lentelę;

DL – ataskaitinio laikotarpio (mėnesio) dienolaipsnių skaičius;

548 – dienolaipsnių skaičius, esant standartinėms sąlygoms;

H – faktinis buto ar kitos patalpos aukštis nuo grindų iki lubų, m;

$2,5$ – buto ar kitos patalpos aukštis, m, esant standartinėms sąlygoms;

6.2. maksimalus ($q_{\check{S}Fmax}$):

$$q_{\check{S}Fmax} = q_{\check{S}0max} \cdot \frac{DL \cdot H}{548 \cdot 2,5}, kWh/m^2; \quad (2)$$

čia:

$q_{\check{S}0max}$ – maksimalus energijos sąnaudų būstui šildyti normatyvas, kWh/m², esant standartinėms sąlygoms, nustatytas pagal Metodikos 1 priedo 2 lentelę.

7. Energijos sąnaudų geriamojo vandens vienam kubiniam metrui pašildyti iki higienos normomis nustatytos temperatūros normatyvas (q_{Kv}), kWh/m³, nustatomas pagal Metodikos 2 priedo 1 lentelę.

8. Energijos sąnaudų karšto vandens temperatūrai palaikyti (cirkuliacijai) per mėn. normatyvas (q_{Re}) nustatomas:

$$q_{Re} = q_{Re0} \cdot \frac{z}{730}, kWh/butui ar kitai patalpai; \quad (3)$$

čia:

q_{Re0} – vidutinis energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvas, kWh/butui ar kitai patalpai, esant standartinėms sąlygoms, nustatytas pagal Metodikos 2 priedo 2 lentelę;

z – cirkuliacinės sistemos per atsiskaitymo laikotarpį (mėnesį) veikimo trukmė, val.;

730 – cirkuliacinės sistemos veikimo trukmė, esant standartinėms sąlygoms, val.

IV SKYRIUS KURO SAŃAUDŲ NORMATYVŲ NUSTATYMAS

9. Kuro sąnaudų būstui šildyti per mėn. normatyvas nustatomas:

9.1. vidutinis ($g_{\check{S}vid}$):

$$g_{\check{S}vid} = q_{\check{S}Fvid} \cdot \frac{C_K}{\eta}, vnt.*/m^2; \quad (4)$$

čia:

C_K – kuro rūšių norminės kuro sąnaudos, vnt.*/kWh, nustatytos pagal Metodikos 3 priedą;
 η – šilumos ir (ar) karšto vandens gamybos įrenginių naudingumo koeficientas, nustatytas pagal techninę dokumentaciją arba priimama norminė atitinkamos šilumos ir (ar) karšto vandens gamybos įrenginių grupės reikšmė;

vnt.* – energijos ar kuro matavimo vienetai (kWh, m³, nm³, ktm³, kg, kt.);

9.2. maksimalus ($g_{\dot{\zeta}_{\max}}$):

$$g_{\dot{\zeta}_{\max}} = q_{\dot{\zeta}_{\max}} \cdot \frac{C_K}{\eta}, \text{ vnt. */m}^2. \quad (5)$$

10. Kuro sąnaudų geriamojo vandens vienam kubiniam metrui pašildyti iki higienos normomis nustatytos temperatūros normatyvas (g_{Kv}) nustatomas:

$$g_{Kv} = q_{Kv} \cdot \frac{C_K}{\eta}, \text{ vnt. */m}^3. \quad (6)$$

11. Kuro sąnaudų karšto vandens temperatūrai palaikyti (cirkuliacijai) per mėn. normatyvas (g_R) nustatomas:

$$g_R = q_{Re} \cdot \frac{C_K}{\eta}, \text{ vnt. */butui ar kitai patalpai}. \quad (7)$$

Priedo pakeitimai:

Nr. [O3-5](#), 2007-01-29, Žin., 2007, Nr. 15-579 (2007-02-03), i. k. 107106ANUTA000003-5

Nr. [O3E-329](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-16, i. k. 2018-16263

Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti nustatymo bei taikymo metodikos 1 priedas

VIDUTINIAI IR MAKSIMALŪS ENERGIJOS SĄNAUDŲ NORMATYVAI BŪSTUI ŠILDYTI, ESANT STANDARTINĖMS SĄLYGOMS

1. Vidutiniai ($q_{\dot{S}0vid}$) ir maksimalūs ($q_{\dot{S}0max}$) energijos sąnaudų normatyvai būstui šildyti, esant standartinėms sąlygoms, pateikti šio priedo 1 ir 2 lentelėse.

1 lentelė. Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai būstui šildyti, esant standartinėms sąlygoms

Eilės Nr.	Namų tipas	Vidutiniai energijos sąnaudų normatyvai būstui šildyti, kWh/m ² per mėn.			
		Pastatyti iki 1992 m.	Pastatyti nuo 1993 m. iki 2005 m. (pagal RSN 143-92 arba STR 2.05.01:1999)	Pastatyti nuo 2006 m. iki 2013 m. (pagal STR 2.05.01:2005) *	Pastatyti nuo 2014 m. (mažiausiai B energinio naudingumo klasės)
1.	1 aukšto	25,9	15,2	13,4	9,8
2.	2 aukštų	24,7	14,5	12,0	9,2
3.	3 aukštų	22,5	13,8	10,3	7,9
4.	4 aukštų	20,3	15,3	9,6	7,5
5.	5 aukštų	16,6	14,5	9,2	6,9
6.	6 aukštų ir aukštesni	17,1	12,7	8,5	6,4

* – taip pat renovuoti pastatai.

2 lentelė. Maksimalūs energijos sąnaudų normatyvai būstui šildyti, esant standartinėms sąlygoms

Eilės Nr.	Namų tipas	Maksimalūs energijos sąnaudų normatyvai būstui šildyti, kWh/m ² per mėn.			
		Pastatyti iki 1992 m.	Pastatyti nuo 1993 m. iki 2005 m. (pagal RSN 143-92 arba STR 2.05.01:1999)	Pastatyti nuo 2006 m. iki 2013 m. (pagal STR 2.05.01:2005) *	Pastatyti nuo 2014 m. (mažiausiai B energinio naudingumo klasės)
1.	1 aukšto	36,1	25,7	17,8	13,3
2.	2 aukštų	32,6	23,2	18,6	12,4
3.	3 aukštų	29,6	21,5	12,6	10,6
4.	4 aukštų	25,4	21,4	14,3	10,1
5.	5 aukštų	20,7	18,3	12,0	9,3
6.	6 aukštų ir aukštesni	20,7	17,4	11,5	8,6

* – taip pat renovuoti pastatai.

2. Vidutiniai ir maksimalūs energijos sąnaudų normatyvai būstui šildyti nustatyti esant tokioms standartinėms sąlygoms – 548 DL (išorės lauko oro temperatūra $t_{is} = 0$ °C; vidaus patalpų oro temperatūra $t_{vid} = 18$ °C; atsiskatymo laikotarpio (mėnesio) trukmė $z = 30,42$ parų), butų ir kitų patalpų aukštis nuo grindų iki lubų – 2,5 m.

3. Kitokie vidutiniai ir (ar) maksimalūs energijos sąnaudų normatyvai, esant standartinėms sąlygoms, gali būti nustatyti atlikus pastato (jo dalies) energijos vartojimo auditą.

4. Jeigu nėra žinoma pagal kokius statybos techninius reglamentus pastatytas pastatas ir (arba) pastato energinio naudingumo klasė, vidutiniai ir maksimalūs energijos sąnaudų normatyvai parenkami pagal pastato statybos metus.

5. Pastato statybos metais laikomi statybos leidžiančio dokumento išdavimo metai.

Papildyta priedu:

Nr. [O3E-329](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-16, i. k. 2018-16263

Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų
normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui
ruošti nustatymo bei taikymo metodikos
2 priedas

**VIDUTINIAI ENERGIJOS SĄNAUDŲ GERIAMOJO VANDENS VIENAM KUBINIAM
METRUI PAŠILDYTI IR KARŠTO VANDENS TEMPERATŪRAI PALAIKYTI
(CIRKULIACIJAI) NORMATYVAI**

1. Visoje Lietuvos Respublikoje taikomas vidutinis energijos sąnaudų geriamojo vandens vienam kubiniam metrui pašildyti iki higienos normomis nustatytos temperatūros normatyvas (q_{Kv}) lygus 51 kWh/m^3 .

2. Kai pastate taikomas apsirūpinimo karštu vandeniu būdas – centralizuotai paruošto karšto vandens pirkimas iš karšto vandens tiekėjo, vidutinis energijos sąnaudų geriamojo vandens vienam kubiniam metrui pašildyti normatyvas prilyginamas konkrečiam karšto vandens tiekėjui Komisijos nutarimu nustatytoje karšto vandens kainos kintamojoje dedamojoje nurodytam šilumos kiekiui.

3. Vidutiniai energijos sąnaudų karšto vandens temperatūrai palaikyti (cirkuliacijai) normatyvai (q_{Re0}), esant standartinėms sąlygoms, pateikti 1 lentelėje.

1 lentelė. Vidutiniai energijos sąnaudų karšto vandens temperatūrai palaikyti (cirkuliacijai) normatyvai, esant standartinėms sąlygoms

Eilės Nr.	Karšto vandens tiekimo sistemos tipas	Vidutiniai energijos sąnaudų cirkuliacijai normatyvai q_{Re0} , kWh/būstui per mėn.
1.	Kai bute ar kitoje patalpoje įrengti du karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovai bei įrengtas vonios šildytuvas	240
2.	Kai bute ar kitoje patalpoje įrengtas vienas karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovas bei įrengtas vonios šildytuvas	160
3.	Kai bute ar kitoje patalpoje įrengtas vienas karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovas bet nėra vonios šildytuvo	80
4.	Kai karšto vandens cirkuliacija yra tik namo bendrojo naudojimo patalpose	10

4. Kitokie vidutiniai energijos sąnaudų karšto vandens temperatūrai palaikyti (cirkuliacijai) normatyvai gali būti nustatyti atsižvelgiant į butuose ar kitose patalpose įrengtą karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovų bei vonios šildytuvų skaičių (vienas karšto vandens sistemos tiekimo ir cirkuliacijos stovas – 80 kWh per mėn., vonios šildytuvas – 80 kWh per mėn.) arba atlikus pastato (jo dalies) energijos vartojimo auditą.

Papildyta priedu:

Nr. [O3E-329](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-16, i. k. 2018-16263

Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų
normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui
ruošti nustatymo bei taikymo metodikos
3 priedas

KURO RŪŠIŲ NORMINĖS KURO SAŃAUDOS

1 lentelė. Kuro rūšių norminės kuro sąnaudos

Eil. Nr.	Kuro rūšis	Mato vnt.	Norminės kuro sąnaudos
1.	Gamtinės dujos*	kg/kWh	0,0763
		nm ³ /kWh	0,1075
2.	Elektros energija	kWh/kWh	1
3.	Dyzelinis krosnių kuras	kg/kWh	0,0851
4.	Suskystintos naftos dujos**	kg/kWh	0,0783
5.	Išgarintos suskystintos naftos dujos	kg/kWh	0,0334
6.	Suskystintos gamtinės dujos	kg/kWh	0,0798
7.	Akmens anglis***	kg/kWh	0,2093–0,1173 (vid. – 0,1633)
8.	Durpės***	kg/kWh	0,4615–0,2609 (vid. – 0,3612)
9.	Durpių briketai***	kg/kWh	0,2250–0,2143 (vid. – 0,2197)
10.	Naudoti tepalai	kg/kWh	0,1321
11.	Malkos 25–30 proc. drėgnumo, natūraliai džiovintos***	kg/kWh	0,2609
			$0,6536 \times 10^{-3}$
12.	Pjuvenų granulės/medienos briketai	kg/kWh	0,2143
13.	Atliekos***	kg/kWh	0,4864–0,3365 (vid. – 0,4114)
14.	Antracitas	kg/kWh	0,1228

* – dujų kiekis, kuris, esant norminėms sąlygoms (temperatūra +20°C, slėgis – 101,325 kPa), užima vieno kubinio metro tūrį;

** – suskystintas dujas tiekiant iš grupinių rezervuarų, dujų apskaitos ir paskirstymo butams tvarką nustato savivaldybė;

*** – vidutinės norminės kuro sąnaudos, taikomos, kai nepateikiama kuro sertifikato kopija.

Papildyta priedu:

Nr. [O3E-329](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-16, i. k. 2018-16263

Pakeitimai:

1.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-130](#), 2004-12-03, Informaciniai pranešimai, 2004, Nr. 94-839 (2004-12-08), i. k. 104106ANUTA0003-130

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. O3-116 "Dėl atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti" papildymo

2.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-5](#), 2007-01-29, Žin., 2007, Nr. 15-579 (2007-02-03), i. k. 107106ANUTA000003-5

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. O3-116 "Dėl atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti" pakeitimo ir papildymo

3.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-329](#), 2012-10-26, Žin., 2012, Nr. 130-6604 (2012-11-10), i. k. 112106ANUTA0003-329

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. O3-116 "Dėl atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti" pakeitimo

4.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3-144](#), 2013-04-30, Žin., 2013, Nr. 46-2317 (2013-05-07), i. k. 113106ANUTA0003-144

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. O3-116 "Dėl atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir karštam vandeniui ruošti" pakeitimo

5.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, Nutarimas

Nr. [O3E-329](#), 2018-10-16, paskelbta TAR 2018-10-16, i. k. 2018-16263

Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. gruodžio 22 d. nutarimo Nr. O3-116 „Dėl Atskirų energijos ir kuro rūšių sąnaudų normatyvų būstui šildyti ir šaltam vandeniui pašildyti“ pakeitimo ir išdėstymo nauja redakcija